

Adventní věnec

Adventní věnec slouží k symbolickému odpočítávání čtyř týdnů adventu, tedy doby příprav na Vánoce. Obvykle je vytvořen z jehličnatých větví se čtyřmi svíčkami. Každou adventní neděli se pak zapaluje jedna svíčka.

Svíčky se, dle tradice, umísťují do kříže a zapalují se proti směru hodinových ručiček.

Historicky k adventu neodmyslitelně patřila fialová barva, která symbolizovala noblesu, důstojnost, rozjímání a pokání. Tuto barvu si oblékal i kněz během bohoslužeb. Na čtvrtou adventní neděli však nosil roucho růžové. Tato barva odkazuje na naději upřenou ke zrození Ježíše Krista. I čtvrtá svíčka na adventním věnci měla dříve růžovou barvu.

Do věnce se dříve přidávala i pátá svíčka, která se dávala doprostřed a měla bílou barvu. Symbolizovala samotného Krista. Lidé ji zapalovali na Štědrý den po západu slunce.

1. svíčka:

Ta nese jméno Naděje. Zapaluje se na první adventní, tedy železnou, neděli.

2. svíčka:

Mír. Zapalujeme ji na druhou, tedy bronzovou neděli.

3. svíčka:

Přátelství. Zapalujeme ji na třetí adventní, tedy stříbrnou neděli.

4. svíčka:

Ta se jmenuje Láska. Zapalujeme ji na čtvrtou, tedy poslední adventní, neboli zlatou neděli.

Legenda

Postava Mikuláše je historicky doložena. Původní podoba jména je Nicolaos (z řečtiny). Narodil se v křesťanské rodině kolem roku 280 v maloasijském městě Patari. Byl velmi zbožný a dobrotivý. Jeho strýc, patarský biskup, ho již v mládí vysvětil za kněze. Po smrti rodičů rozdal svůj majetek chudým a vydal se do Palestiny.

Stal se biskupem. O této skutečnosti se traduje legenda. V době, když putoval do Palestiny, ve městě Myra (Malá Asie) zemřel biskup. Nebylo vhodného nástupce, proto tamní lidé volbu ponechali boží vůli. Měl se jím stát ten kněz, který jako první vstoupí do chrámu. Tím vyvoleným byl Mikuláš.

V té době, začátkem 4. století, byli křesťané v oblasti Malé Asie krutě pronásledováni. Také Mikuláš musel vytrpět mučení a věznění. Svě víry se však nevzdal. Po roce 313 bylo křesťanství v tomto kraji zlegalizováno a Mikuláš se opět ujal své funkce.

Z jeho života se vypráví spousta příběhů o jeho mravních hodnotách. Jeho nejoslavovanější vlastností byla štědrost. Dokladem toho je například příběh jednoho kupce, který se zadlužil tak, že jediným východiskem bylo prodat své tři dcery do nevěstince. Mikuláš, který se to dověděl, však tajně během tří nocí vhadzoval do ložnice děvčat peníze, které jejich otce vykoupily z dluhů.

Zbožný a příkladný život Mikuláše způsobil, že ho lidé začali uctívat a prohlásili ho za svatého. Jeho kult se rozšířil z krajů na Balkáně až do východní Evropy, zejména mezi slovanské národy. K největšímu uctívání došlo v 8. století v Rusku, kde se stal patronem země. Později jeho slávu přinesli do Evropy západní normandští námořníci, jichž byl ochráncem. Oslavování tohoto světce je u nás datováno od 13.–14. století. Postupem času se stal patronem mnoha profesí.

Pro jeho štědrost ho milovaly také děti. Vystupoval jako jejich ochránce před nemocemi a neštěstím. V předvečer jeho svátku se již mnoho generací těší na jeho štědré nadělování.

ŠTĚDRÝ BISKUP MIKULÁŠ

JEDNOHO DNE SE DOZVĚDĚL, ŽE JEDEN ZE SOUSEDŮ JE VE
VELKÉ NOUZI A NEMÁ NA VĚNO PRO SVÉ .

ZNAMENALO TO, ŽE O NĚ NEBUDE MÍT ZÁJEM ŽÁDNÝ .

 SE TAKÉ DOZVĚDĚL, ŽE OTEC CHCE, ABY
 VYDĚLÁVALY VELMI ŠPATNÝM ZPŮSOBEM, PROTO

SE ROZHODL POMOCI. V PŘIŠEL K SVĚHO SOUSEDA A

DO OTEVŘENÉHO VHODIL HROUDU ZLATA. TOTÉŽ SE

OPAKOVALO DALŠÍ . OTEC S BYLI VELMI ŠTASTNÍ.

ZÁROVEŇ BYLI TAKÉ ZVĚDAVI, KDO JE TEN ŠTĚDRÝ DÁRCE. A TAK

KDYŽ SE TOTÉŽ OPAKOVALO I TŘETÍ , VYBĚHL OTEC DO TMY

ZA UTÍKAJÍCÍM A NAKONEC HO I DOHONIL. TEN HO ALE

VELMI PROSIL, ABY TO VŠE UCHOVAL JAKO TAJEMSTVÍ.

„Andělíčku, můj strážníčku,
opatruj mi mou dušičku.
Opatruj ji ve dne v noci
od zlé moci.
Pánbůh s námi a zlý pryč!
Amen.“

Současná tradice a nadělování

Podoba hlavních aktérů je i v dnešní době přibližně stejná. V jiných zemích ovšem mají jinou nejen podobu, ale i jméno.

V Americe a Velké Británii Mikulášovi říkají Santa Claus, v Holandsku Sinter Klaase, ve Finsku Ukko, ve Francii père Noel, ve Švédsku Jultomten, v Rusku Děda Mráz. Nejznámější jeho podoba pochází z Ameriky – je to statný muž s bílým plnovousem oblečený do červených kalhot a červeného kabátu s kapucí olemovanou bílou kožešinou.

Mikulášské nadělování je jednou z nejrozšířenějších tradic u nás. Smysl těchto obchůzek zůstal také stejný: obdarovat a udělat radost dětem a někdy být tak trochu výchovnou metodou pro ty, s nimiž si rodiče nevědí mnohdy rady. Účinné je to samozřejmě jen do té doby, než přestanou na Mikuláše věřit.

Většinou to bývá kategorie dětí předškolního a mladšího školního věku. Proto v mnoha školách, mateřských školách i jiných zařízeních věnujících se dětem se staly již tradicí Mikulášské slavnosti či besídky. Staré tradice bývají obohacovány o nové prvky. Někde se pořádají soutěže o nejhezčího Mikuláše a nejošklivějšího čerta. Jinde se pořádá Mikulášský bál, na němž Mikuláš, Anděl a Čert mají sólo a přítomné děti mají možnost si s nimi zatancovat.

Doba s sebou však nese i některá negativa. Stává se zejména ve městech, že chodí od domu k domu skupiny zcela neznámých mikulášských masek, které přicházejí neznámy a snaží se jen získat za postrašení dětí peníze nebo se na úkor jejich strachu pobavit.

Přehnané strašení však může být pro dítě nepřijemným zážitkem, jehož důsledkem mohou být různé i dlouhodobé potíže (např. koktání, noční můry, pomočování, strach ze tmy a osamění apod.).

Někdy se mohou citlivé děti stát obětí kruté zlomyslnosti neznámých starších dětí či dospělých, které v přestrojení za mikulášskou družinu rodiče vpustí do domu. Mám jeden takový zážitek. Zůstal ve mně, přestože „na Mikuláše a čerty“ už dávno nevěřím. Když jsem byla ještě dítě ne školou povinné, vpustili rodiče k nám domů skupinu mladíků nastrojených za Mikuláše a jeho pomocníky. Na vesnicích lidé bývali a jsou důvěřivější, protože se vzájemně znají a navíc, jak jsem se po letech dověděla, byli moji rodiče vždy s někým domluveni, komu předali balíčky, které potom „jako“ přinesl Mikuláš. Podotýkám, že jsem byla celkem hodné dítě, a tak nikoho příliš nepřekvapilo, že jsem dostala o jeden poměrně velký balík více než moji „někdy“ zlobiví bratři. Vrhla jsem se nedočkavě do rozbalování tohoto balíku. Ještě dnes vidím tu velkou růžovou mašli, kterou jsem třesoucícma rukama nemohla rozvázat. Podařilo se a já jsem nakoukla dovnitř. Z toho, co jsem uviděla, jsem dostala takový šok, že jsem se jen bezmocně a lítostí rozplakala a nebyla dlouho k utišení. V krabici totiž namísto úžasného dárku leželo malé zubožené kotě se zjevnými příznaky nějaké choroby, takže muselo být později utraceno. Maminka potom dlouho zvažovala, jestli a koho v příštím roce požádá o „mikulášskou výpomoc“.

Doporučuji namíchat i těm největším darebům mezi uhlí a brambory i nějaké dárky. Vždyť „sem tam“ i u nich se objeví chování vyhovující kritériím dospělých a pozitivní odměna je výchovnějším prostředkem než trest a negace.

Přijměte několik rad, jak umožnit dětem přivítat Mikuláše a jeho družinu beze strachu:

- Nestrašte děti čertem. Většina dětí vnímá, že to dospělí nemyslí vážně. Vždyť loni také zlobily a čert si je neodnesl. Ve chvíli, kdy je čert před nimi, však na rozumové zdůvodnění zapomenou a nevhodné čertovo chování může způsobit pohromu v dětské psychice. Navíc vzezření čerta může nám dospělým připadat přijatelné, ale dítě, které se bojí, může pořádně vystrašit.
- Připravte děti na návštěvu mikulášské družiny. Nejvhodnějším způsobem je o postavách s dětmi hovořit, přibližovat jim je prostřednictvím různých pohádek a příběhů (nabídku najdete v kapitole Pohádky a příběhy). A hlavně je ujistit, že my dospělí jsme na blízku a zajišťujeme jim bezpečí. Pro posílení pocitu jistoty dovolte dětem při mikulášské návštěvě mít u sebe v ruce svou oblíbenou hračku (plyšáček – mazlíček apod.).
- Nevydírejte děti přednesem básničky. Dříve děti musely odříkat modlitbičku, jinak nedostaly nadílku. Dnes se vyžaduje básnička nebo písnička. Mnohé děti však v tuto pro ně psychicky náročnou chvíli ze sebe nevydají ani hlásek.
- Přílišné mlsání dětem neprospívá. Je dobré se domluvit s ostatními příbuznými, zejména prarodiči, a nezahlcovat děti čokoládou a jiným mlsáním. Užitečnější je část mlsání nahradit ovocem nebo malými drobnostmi (omalovánky, pastelky, knížka, adventní kalendář, pexeso, domino, drobná ozdůbka do vlasů pro děvčata, malý „angličák“ pro chlapce...).
- Neberte dětem iluzi. Do určitého věku chce každé dítě věřit tomu, že k nim domů chodí ten „opravdový pohádkový Mikuláš“, přestože tam někde venku chodí jen lidé za něho převlečení.

Výsledkem mikulášské nadílky by nemělo být vyděšené dítě. Určitě chceme, aby děti i v dospělosti na Mikuláše, Anděla a Čerty rády vzpomínaly.

Pranostiky

Na svatého Mikuláše už je zima celá naše.

Svatý Mikuláš splachuje břehy (pršívá).

O svatém Mikuláši snížek často prší.

Napije-li se na Mikuláše pták z koleje,
nenapije se kůň tři měsíce z řeky.

Prší-li na Mikuláše nebo padá sníh,
bude příští rok hodně hrachu.

Když na Mikuláše prší,
zima hodně lidí zkruší.

Říkanka s pohybem

Čertovská:

Každý správný čert umí jen do dvou počítat.

(ukazujeme dva prsty)

Dvoje rohy, dvě ušiska, na pusu si čertík prská.

(ukazujeme, ble ble)

Prsky, prsky, třesky plesky,

(čarujeme)

vyčaruje hromy, blesky.

Dvě oči a jeden nos,

(ukazujeme)

čert si chodí v pekle bos.

(chůze na místě)

Místo nohy kopyto, dupy, dupy dup

(dupeme)

na zadečku ocásek, tělo samý chlup.

(naznačíme ocas, štípeme se)

Počítání věc složitá, do tří počty čert odmítá.

(vrtíme hlavou)

My počítat známe, kolik prstů máme?

(ukazujeme, počítáme)

Mikuláš ztratil plášť,
Mikuláška sukni,
hledali, nenašli,
byli oba smutní.

(lidová)

Mikuláši, Mikuláši,
sníh se na tvé vousy snáší,
bílé vousy, bílý plášť,
copak pro nás máš?

(lidová)

CO VÍME O ČERTOVI

Michal Černík

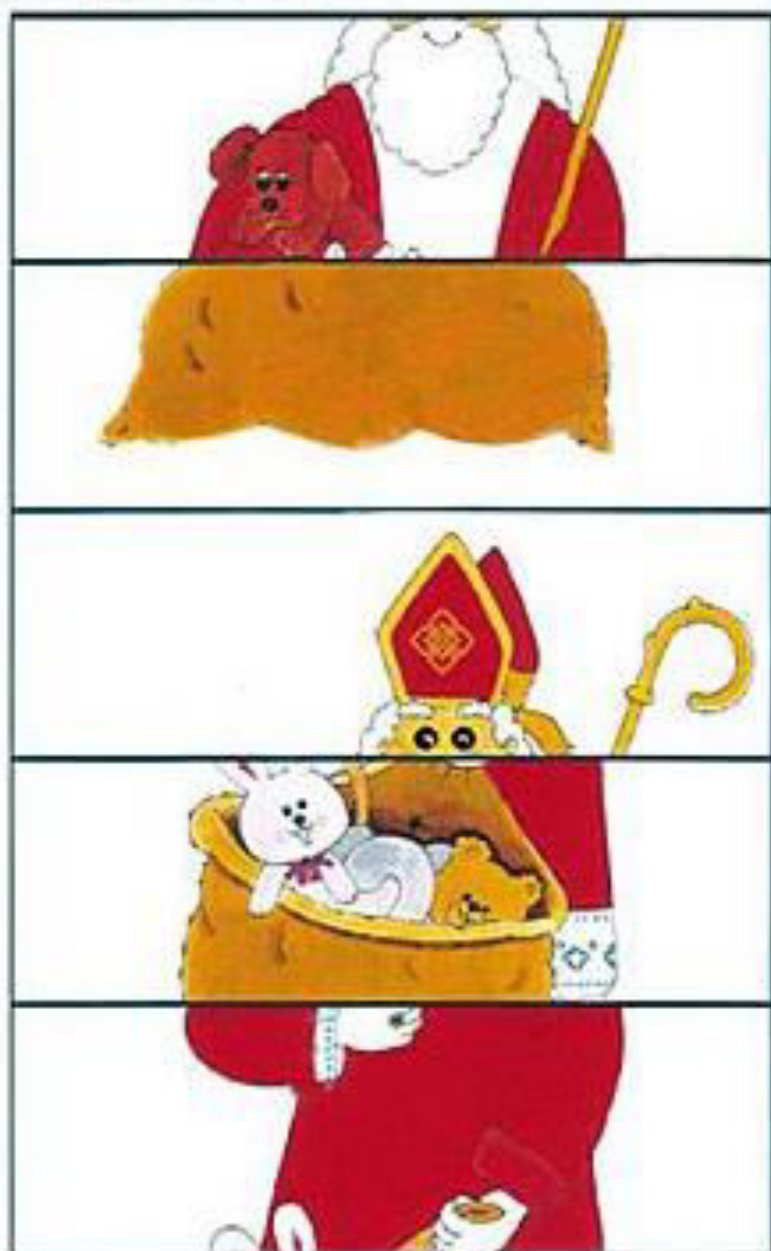
To je mi záhada.
Nikdo nikdy neviděl čerta,
a přeci víme, jak vypadá.
Má kopyto na jedné noze
a umí létat po obloze.
Má rohy a oháňkou mává.
Kdepak, to není kráva.
Víme, že bydlí v pekle,
a víme, že žádné peklo není,
a víme, že hudruje vztekle,
asi takhle: blekle, blekle.
A víme, že smrdí sírou,
proletí komínem i jinou dírou.
A víme, že je hrozně starý
a hloupý a zlý a provádí čáry
a je strašně chlupatý.
Každý ho umí popsat od hlavy
paty.
Kdo ví, či je to vina.
Bude v tom nějaká čertovina.
Nikdo nikdy neviděl čerta,
a všichni víme, jak vypadá.
To je mi záhada.

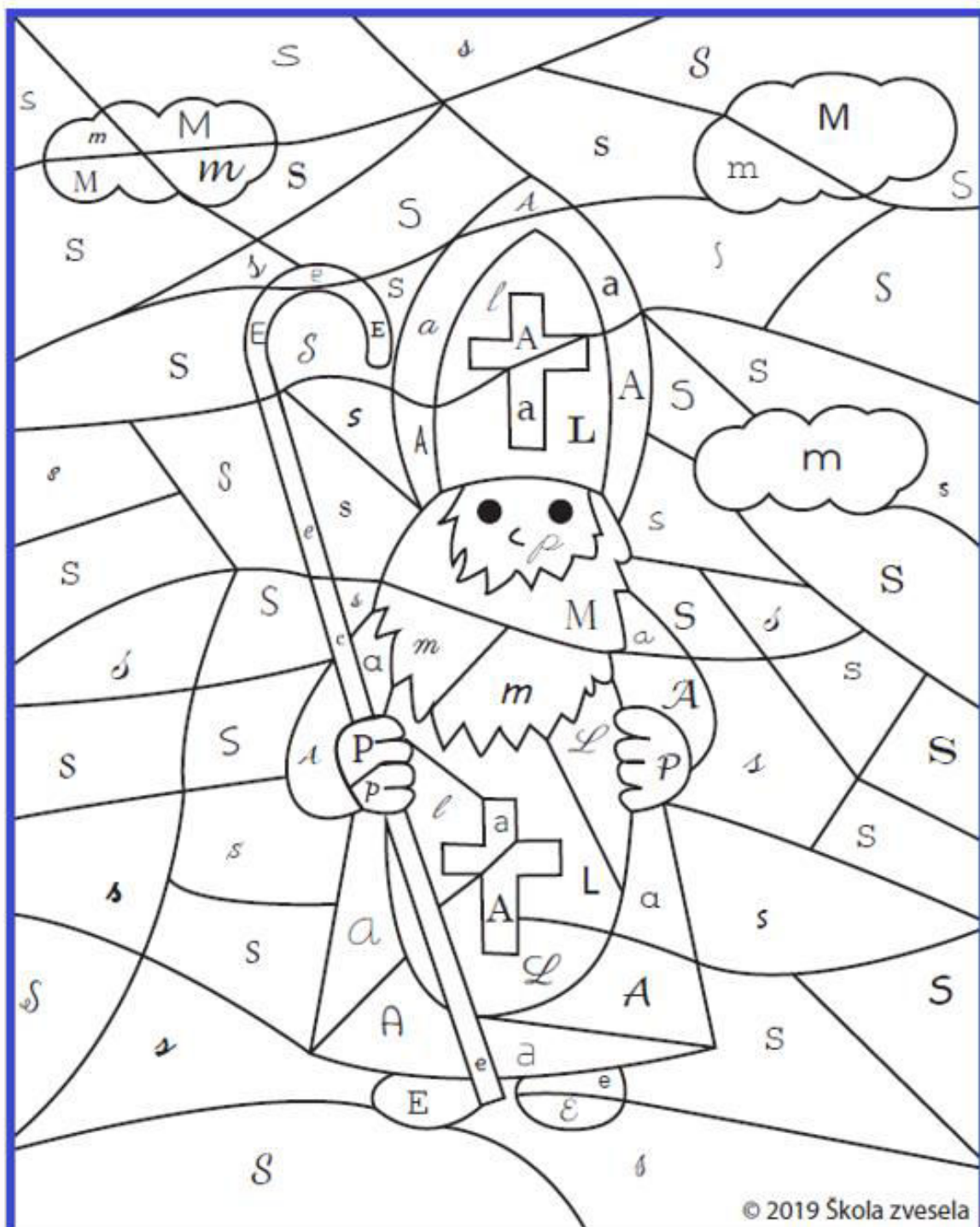

TROCHU TVOŘENÍ

St. Nicholas Puzzle I

© 2019 Škola zvesela

● A = ŽLUTÁ

● E = HNĚDÁ

● L = ČERVENÁ

● P = ORANŽOVÁ

● S = MODRÁ

○ M = BÍLÁ

Okno 1-6 ROZPOVĚDĚNÍ A PŘEDSTAVIVOST

Práci si občas. Kdo je na obrázku?

Opisj učitelky a učitelky z obrázků. Kdo je na obrázku?

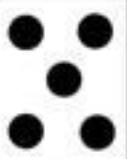

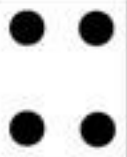

autor: © ABC Maturitní škola

www.abcmaturitnyskola.cz

Pracovní listy pro kroužek Chytrolín

PŘEDMATEMATICKÁ GRAMOTNOST

Spočítej puntíky. Vybarvi stejný počet obrázků.

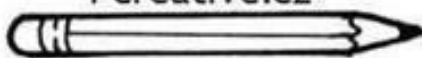
ĚTSKÉ STRÁNKY

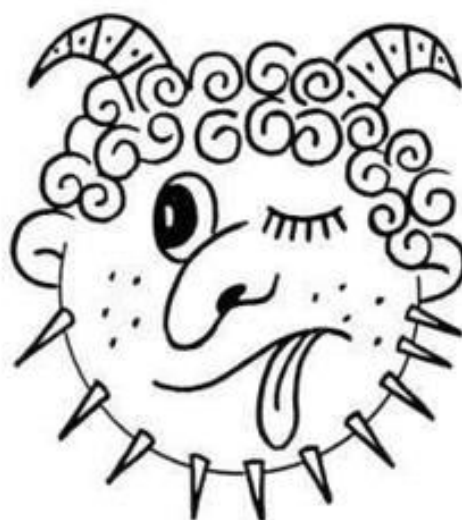
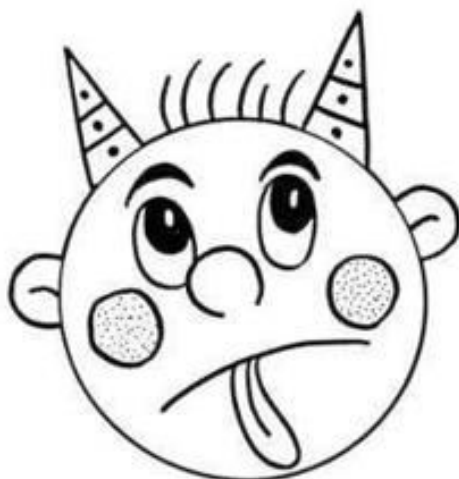
...alžběnka potvora a jiné
Pomůcky k výrobě a další
Hravý příběh pro děti

i-creative.cz

Vytvoř si loutky do čertovského pekla. Hlavy čertů vystřihni, vymaluj a přilep na špejli.

ČERT

Čerta my se nebojíme,
protože my nezlobíme.
Když tak, jenom trošinku,
tatínka a maminku.

DĚTSKÉ STRÁNKY

MIKULÁŠ, ČERT A ANĐEL

SLZIČKA

Jiřka Molavcová

Když jsem byla malá asi jako vy, děti, teď a začalo pršet, tak jsem si myslela, že v nebi pláčí anděličkové. Hned vám vysvětlím, jak jsem na to přišla.

Říkala jsem si, že každý člověk má v nebi svého andělíčka, který na nás dává pozor stejně jako maminka, která se každou chvíli dívá z okna na své dítě, jak si hraje venku a hlídá, aby se mu nic nestalo.

Taková maminka každou chvíli zavolá: „Klárko, neběhej na ulici! Pavlíku, neskákej do té louže!“ Nebo: „Tomáši, neper se s Žanetkou!“ A tak podobně. A když maminka nemá čas, tak na nás dávají pozor andělíčci. Jenomže ti na nás nemohou zavolat jako maminka, protože nebe je moc daleko a my bychom je neslyšeli. Strach o to, aby se nám nic nestalo, mají ale stejný.

Když má takový andělíček na starosti moc zlobivého kluka, tak má určité nervy, jak se říká „nadranc“. Nějaké dítě například přeběhne křižovátku ve chvíli, kdy na semaforu svítí červený panáček, a jeho andělíček z toho může mít smrt.

Stejně tak se nelíbí andělíčkoví dítě, které si po sobě nedovede uklidit své věci, dítě, které zlobí rodiče, nerado si čistí zuby anebo se pere se sourozenci. No a když takový andělíček na nebi má na starosti moc zlobivé dítě a už si s ním vůbec neví rady, tak mu povolí nervy a začne plakat. Pláče, pláče a z nebe padají slzičky.

Jak někdy moc prší, tak asi děti hodně zlobí. Naopak, když celý den svítí sluníčko, děti jsou hodné.

A víte co děti? Zkuste si to někdy vyzkoušet. Celý den nesmíte ani jednou zazlobit a uvidíte, že do večera nepadne z oblohy ani kapka. Ani jedna slzička. No a kdyby přece jenom zapršelo, přesto, že jste byly celý den hodné, tak to potom bude asi tím, že zrovinka ten den něco nesprávného udělal váš kamarád a pláče jeho andělíček.

No, ale musím se vám přiznat, že tohleto je jenom pohádka. V životě musíme na sebe dávat pozor sami. Ale to vám, takovým velikým dětem, přece připomínat nemusím.

Ale stejně, řekněte, nebylo by to pěkné, kdyby nám ten andělíček mohl pošeptat do ucha třeba: „Pozor, počkej, až bude svítit zelená!“ Nebo: „Na ten strom nelez, ta větev pod tebou praskne! Uklid' si do skříňky ten svetr, co jsi hodil na podlahu, ať se maminka nemusí zlobit!“

Možná, že když budete pořádně naslouchat, tak ty dobré rady ve svém oušku i uslyšíte.

Možná, že budou od těch andělíčků, ale dost možná, že budou přicházet od vašeho rozumu. A to bych vám moc přála.

KTERAK BYLI ZACHUMLÁNEK SE ŠTUCLINKOU NADĚLOVAT

František Nepil

To byla plískanice! Starý smrk za chalupou byl od sněhu a deště skrz naskrz a vítr vháněl kouř nazpátek do komína. Ticho bylo to tam a co mohlo vrzalo, skřípalo a čvachtalo.

„Jovínku, to je nadělení,“ spráskla ruce Štuclinka, když viděla tu nepohodu. „V takovéhle cáhotě nevystřčí Zachumlánek ze dveří ani malíček, natož aby se mu chtělo jít kmotřínkovi nadělovat. Dnes je přece svatého Mikuláše.“

Jen to domyslela, ozvalo se t'uk, t'uk, t'uk. Za dveřmi stály dvě zmoklé slepice.

Adventní čas 69

„Haf, haf, haf,“ povídala ta první a ta druhá dodala: „Všechno je připravené, ale musíme jít v gumovkách a s deštníkem. Já ponesu ornát a berlu a ty vezmi hodně velký košík. Musíme v něm propašovat Matlafouska přes vrátnici. Psi do nemocnice asi nesmějí.“ Nebyly to dvě zmoklé slepice, byl to Zachumlánek s Matlafouskem.

Štuclinka tedy našla velký košík, natáhla si gumovky, vzala velikánský deštník a šli. V nemocnici propašovali Matlafouska v košíku a na patře potkali sestřičku. Když jí vysvětlili, že by se potřebovali převléknout, vzala je do svého pokojíku.

„Půjdu zatím probudit kmotřínka,“ řekla jim ve dveřích. „Hlavně aby nepřišel pan primář. Kdyby tady viděl tohle zvíře, ranila by ho mrtvice.“

„On by Matlafouska nepoznal, sestřičko, my ho přestrojíme za čerta,“ sliboval Zachumlánek.

Na pokoji kmotřínka budit nemusela. Zrovna ho káral pan doktor:

„Všude vás nosíme, všude vás vozíme. Krok neuděláte pěšky, a ještě abychom vám víčka podpírali párátkama. Copak že jste jako mouchy, snězte si mě?“

„Protože z těch vašich prášků začnu co nejdřív bzučet do hlíny,“ odpovídal slabounkým hlasem kmotřínek.

Sestřička se nad něj naklonila a řekla: „Přišla za vámi návštěva. Ale jaká! Až jsem se jí polekala!“

„To už si jde pro mě asi čert,“ vysvětloval pacient.

A co se nestalo: dveře se rozletěly a do pokoje vběhl opravdu čert! Chlupatý, černý čert a za ním vcupital anděl s Mikulášem.

„Haf, haf, haf,“ povídal čert, zatímco anděl se všem uklonil a omlouval se: „Promiňte, že vás vyrušujeme při uzdravování. Ono je dneska zrovna Mikuláše, a tak jsme přišli navštívit tady pana kmotřínka, vidíte, pane Mikuláši?“

„To jsme přišli, pane anděl,“ přikývl hlavou Mikuláš. Měl na ní pytlík s nápisem „Kupujte v Jednotě!“ a přes nápis měl zlatý kříž, jaký musí mít všichni opravdoví Mikuláši. Pytlík byl vystřižený do špičky, protože to nebyl vlastně pytlík, ale mitra – biskupská čepice. Přes sebe měl prostěradlo, ale nebylo to prostěradlo, byl to vlastně ornát. V jedné ruce držel koště zabalené do pozlátka, ale to nebylo vlastně koště, nýbrž berla. V druhé ruce držel na řetězu čerta.

Čert měl čtyři nohy a na hlavě červené kornouty na gumičku. Ale to nebyly vlastně kornouty, to byly dva červené čertí rohy. A na ocásku měl červenou mašličku. Byl černý jako bota, oháňku s tou červenou mašličkou měl jako smeták a hlavu měl tázavě nakřivo.

„Haf, haf,“ řekl ještě jednou ten čert a začal olizovat kmotřínka v posteli, protože už ho dlouho neviděl. A hned jak ho olízl poprvé, upadl mu jeden roh a zakutálel se pod postel. Na hlavě po něm zůstalo jen psí ucho. Ocáskem při tom vrtěl tak radostně, až se červená mašlička třepotala.

„No tak, Matlafousku, copak to se dělá?“ káral čerta anděl.

Anděl byl z nich nejkrásnější. Měl v ruce košíček s dárky, přes kožíšek noční košilku, na bříšku štuclík a ve vlasech hvězdu tak zlatozlatou, že ani zlato tak zlaté nebylo.

„Přišli jsme se přesvědčit, kmotřínku, zda se slušně chováte a zda si zasloužíte odměnu,“ vysvětloval Mikuláš.

„Zasloužil by tou vaší berlou přes zadek, pane Mikuláši,“ žaloval pan doktor. „Děláme tu s ním psí kusy, a on nám pořád leze hrobníkovi na lopatu.“

„Ba ne, chovám se slušně, pane Mikuláši,“ hájil se kmotřínek slabounkým hlasem. „Hrobníka zdravím přes celý dvůr! A odměnu si zasloužím: však se podívejte, jak mě ten čert olizuje!“

A opravdu: čert ho olizoval ještě víc než na začátku a přitom radostí kňučel a ocáskem vrtěl, až mašlička dělala červené kolečko.

„Matlafousku, přestaň!“ napomenul čerta Mikuláš, „nebo se koště bude mít!“

„Jestli si opravdu zasloužíte odměnu, tak tu máte,“ podal kmotřínkovi svůj košík anděl.

„Pro pět ran do kredence!“ divil se kmotřínek, zatímco pan doktor se sestřičkou mu pomáhali, aby se posadil. „Kdypak já naposled dostal nadílku? A dokonce husí stehno! Kděpak jste vzali husu, kdopak ji komu přejel?“

„Hajně ji zastřelili myslivci při honu,“ vysvětloval Mikuláš. „Mysleli, že je to zajíc. Tak nám ji hajný dal, protože jsme mu dělali honce.“

„Husu?“ divil se kmotřínek. „Obyčejně hajné zastřelí jenom slepici či kachnu.“

„Když byla hajná mladší, zastřelili jí při honu krávu,“ vložil se do toho pan doktor. „Spletli si ji s veverkou. Byla taky tak zrzavá. Hajné pak hajný řekl, že tu krávu odnesla liška.“

„Snad jste mi nepřinesli česnek?“ rozzářil se kmotřínek, když začal v košíku ohmatávat papírový sáček plný malých, tvrdých kuliček. „Tak se snad přece jen z toho vylížu! – Sestřička mi upeče topinky a já budu zase jako řimbuch.“

„To není česnek, kmotříčku,“ řekl smutně Mikuláš. „Česnek jsme nesehnali. To jsou vlašské ořechy.“

„Ty já taky rád,“ posmutněl trochu kmotřínek, ale jen tak, aby to na něm nebylo znát. „Kdybyste mi, pane, nepřinesl ořech, tak by to bylo, jako kdybyste tu nebyl.“

„Když si smícháte ořechy s medem, budou léčivější než celý česnek,“ řekla kmotřínkovi sestřička.

„Léčivější budou sotva, ale že si na nich člověk pochutná, to věřím,“ odpověděl jí kmotřínek. A jen jí odpověděl, začaly se mu zase slabostí klížit oči. Bylo toho na něj dneska moc.

„No, my už zase půjdeme,“ ukláněl se anděl, když to viděl. „Musíme navštívit další kmotříčky, kteří se slušně chovají a zaslouží si odměnu,“ dodal k tomu Mikuláš. „Na shledanou a nehněvejte se, že jsme vás vyrušili při tom uzdravování.“

Čert, když ho tahali na řetězu od kmotřínka, kňučel kňauf, kňauf, kňauf a ohlížel se. Ocásek s červenou mašličkou mu celý schlípl. Tak rád by kmotřínka ještě chvílku olizoval.

Pan doktor vyšel za nimi na chodbu.

„Ještě to musíte bez kmotřínka vydržet,“ řekl jim. „Však se z toho vylíže. On má dobrý kořínek.“

(Štucinka a Zachumilánek)

TULÁK PIPÁN

(původ lidový)

Tulák Pipán byl veselá kopa. Toulal se krajem jako pták, od myslivny k myslivně a všude ho rádi viděli. Uměl pěkně vypravovat o tom, co ve světě viděl, dětem pověděl pohádku, myslivcové naštipal dříví a byl i jinak užitečný.

Jen když cesta vedla kolem hospody, v myslivně se ho nedočkali. Zapadl do šenku a do rána z něj nevyšel. Pil jak duha, dýmal jako komín, ale ze všeho nejraději hrál karty, a to tak dobře, že měl vždycky navrch.

Samozřejmě, že byl pak ještě veselejší a to bratry z mokré čtvrti nejvíce zlobilo: „To se ti to směje, když máš štěstí,“ ošklíbal se kmotr, který nejvíce prohrával. „Ale kdybys hrál ve staré hájovně, kde v noci hrají čertí, klepal by ses jako osika.“

To bylo slovo do pranice. „Já že bych se klepal? Abys věděl, jdu tam rovnou z téhle hospody,“ kasal se tulák. A taky že šel.

Ve staré hájovně byli doma, to tulák poznal už z dálky. Ve všech oknech viděl světlo a taky slyšel hudbu, takové kvičení a mňoukání, jako když kocour dudákovi přizvukuje. Tulákovi se to dvakrát nelíbilo. Ale když vešel do světnice a viděl, s jakou chutí čertí hrají karty, přestala mu vadit jejich muzika.

Než se rozkoukal, už měl karty v ruce. „Hraješ o duši!“ houkl na něj rohatý, který zrovna vynášel – a už to jelo! Karty pleskaly, zlatáky cinkaly a jak šla hra dokola, stěhoval se k facírovi jeden dukát za druhým. Už dávno nehrál o duši, peněz měl víc než dost. A tak vynášel, přebíjel, rozdával, až se z něj kouřilo. Čerti sázeli čím dál míň, až přestali hrát docela. V kapsách už neměli ani vindru, a tak jen koukali, jak ze hry se ctí vyklouznout.

„Počkej tu na mne, skočím si domů pro peníze,“ vymýšlel si čert, který nejvíce prohrával.

„Já taky! Já taky!“ volali ostatní a hrnuli se ke dveřím.

„Počkat! Nikam!“ zarazil je tulák, „do pekla je daleko a čas utíká. Já vám ty peníze uvěřím.“

A tak čertům nezbylo, než hrát dál, aby se nezdálo, že na to v pekle nemají. Když kohout zakokrhal a konečně mohli zmizet, byli zadlužení až po uši.

Aby ten dluh nemuseli platit, nikdy se už do hájovny nevrátili. A tak se tam tulák usadil sám. Že měl slušné bydlení i peníze do začátku, jedna šikovná vdova si ho ráda vzala za muže.

Po svatbě mu vzala boty z toulavého telete,
na karty i na ty boty našla úkryt tajný.
Pak milému Pimpánovi řekla, ať se neplete –
že už není žádný tulák, ale slušný hajný!

ČERT A KÁČA

Martina Drijverová

V jedné vsi žila děvečka jménem Káča. Ta Káča by se byla tuze ráda vdala. Proč ne, byla hezká, měla chalupu, krávu i kozu, pár zlatek a plátno v truhličce. A přece o ni žádný chlapec nestál! Ona totiž Káča byla hrozně hubatá. Každému řekla, co si o něm myslí, a pěkně bez obalu, dobrého slova pro žádného neměla. To se ví, že ji za to lidé nechválili. Káča se mohla zaklínat, že už si příště dá pozor – zas jí nějaká jedovatost z úst vylétla. A tak se jí radši všichni vyhýbali.

Při muzice v hospodě ji chasnici nechávali sedět – a přece byla Káča nějaká tanečnice. Jenže kdo by chtěl stále nějaké ústěpky poslouchat! Dudy líbezně hrají, děvčata se točí v kole a po Káče s úsměvem pokukují: sedí a sedí, dobře jí, hubatici, tak! Když se to stalo třikrát po sobě, povzdychlo si děvče: „Třeba s čertem bych tancovala!“

A jen na to pomyslela, otevřely se dveře hospody, vešel pán v mysliveckém oděvu. Tuze pěkný panáček to byl! Sedl si vedle Káči, dal si nalít na kuráž, pak vyzval děvče k tanci. Teď jí ale holky záviděly – myslivec, to je nějaký pán a podívejte, jenom s Káčou tančuje, s žádnou jinou. A jak se na ni zálibně dívá!

Káča se cítí jako v nebi. Aby pána nepopudila, radši mlčí, jen se usmívá, oči klopi.

Když bylo po muzice, provází myslivec dívku k chalupě.

„Jakpak se ti se mnou tancovalo?“

„I dobře, tuze dobře. Kdyby to tak pokaždé bylo!“ povídá Káča.

„Mohlo by být. Až do smrti bys se mnou mohla tancovat. Půjdeš-li k nám.“

„A kdepak přebýváte?“

„Chyt' se mě kolem krku, donesu tě tam – jistě máš nohy po tanci znavené.“

Káča se chytla pána kolem krku. Ale v tu chvíli se proměnil myslivec v čerta – a už nese děvče k pekle. Letěli dlouho povětřím, pak ten černý zabušil na železnou bránu: „Hej, hola, otevřete, duši nesu!“

Otevřeli pekelníci, čert myslí, že Káču na zem složí. Ale ona se drží jako klíště, ne a ne se pustit: čert – nečert, konečně ženicha lapila! Nese ji tedy černý před samotného vládce: „Pomoz, pane, ta děvčečka mě za krk drží, až se dusím, pustit mě nechce!“

„V tom ti nepomohu,“ povídá pán pekel. „K té panence já moci nemám, ona má duši čistou, třeba byla hubatá, v pekle nemá co dělat. Musíš ji zase na zem vrátit!“

To se čertovi špatně do světa letělo. A Káča se směje: „Tak nebo tak, panáčku, já už tě do smrti nepustím!“ Tu vidí čert na louce ovčáka. Proměnil se honem znovu v myslivce a prosí: „Podívej, hochu, tady tu ženskou nesu do vsi, na nohy nemůžu. Ale jsem už celý utrmácený, vezmeš-li ji na hřbet místo mě, dám ti dukát!“

Na to ovčák slyšel – a Káča taky tak, místo černého chytla se bílého huňatého kožichu, co měl ovčák na sobě. Nese ji hoch, nese a v Káče zas hubatost procitla, už ovčákovi spílá, že jde pomalu, že ji tuze natřásá... Až se mládenec rozzlobil, opatrně vysvlékl ruce z rukávů a bác! Hodil Káču i s kožichem do rybníka. Ještě že tam bylo mělko, že se děvče neutopilo. Takhle jde domů celá mokrá a naříká: „Že jsem psu nedržela!“

A ovčák? A myslivec? V hospodě si připíjejí a svorně přikyvuji: „Hubatá žena horší než čert!“

(časopis Pastelka)

Co by měl umět předškolák?

Znát svoje jméno, příjmení a věk

Vědět, jak se jmenují rodiče a co dělají

Pamatovat si adresu, kde bydlí

Poznat tvary (čtverec, obdélník, kruh...)

Umět si zavázat tkaničku

Rozlišovat směry (nahoru, dolů, doprava, doleva)

Vystříhnout obrázek nůžkami

Umět rozeznat ovoce a zeleninu

Poznat barvy (červenou, modrou, žlutou...)

Uklidit hračky, pastelky a knížky na místo, kam patří

